

กรมการปกครอง

งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน

หน่วยให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชน

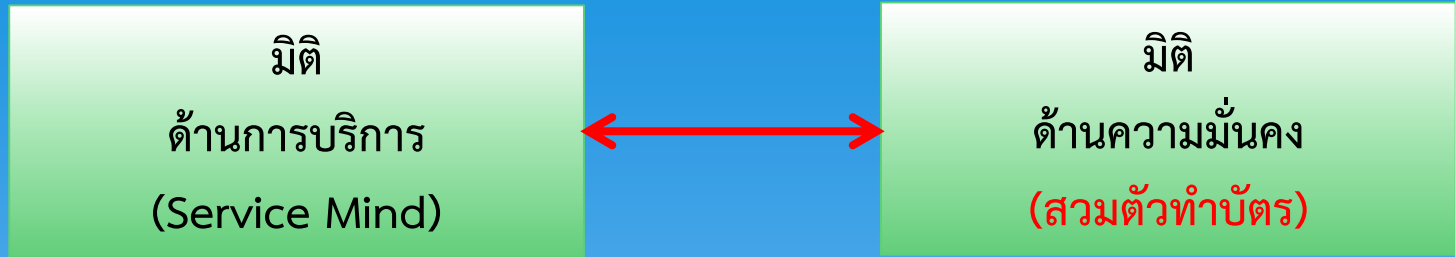
(๑) สถานที่ยื่นคำขอมีบัตร จำนวน ๑,๑๖๘ แห่งประกอบด้วย

๑. ที่ว่าการอำเภอ	๘๗๘	แห่ง
๒. สำนักงานเขต	๕๐	แห่ง
๓. สำนักงานเทศบาล	๑๕๔	แห่ง
๔. ศาลาว่าการเมืองพัทยา	๑	แห่ง
๕. สำนักบริหารการทะเบียน	๑	แห่ง
๖. สถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่	๘๔	แห่ง

(๒) หน่วยบริการจัดทำบัตรเคลื่อนที่ของกรมการปกครอง จำนวน ๑๕๔ จุดปฏิบัติการ

(๓) จุดเคาน์เตอร์บริการอำเภอ...יים จำนวน ๖๕ แห่ง จุดบริการด่วนมหานครของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒ แห่ง

ความสมดุลระหว่างมิติด้านการบริการและมิติด้านความมั่นคง

ระบบโปรแกรมช่วยตรวจสอบ / เปรียบเทียบฐานข้อมูล / ใช้ดุลพินิจโดยรอบคอบ

ขอมีบัตร
(ขอมีบัตรเป็นครั้งแรก)

-

มีเฉพาะ
ชื่อและรายการบุคคล
ในทะเบียนบ้าน
(ไม่มีข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล)

ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร
(บัตรหมดอายุ/บัตรหาย/บัตรชำรุด/แก้ไขชื่อตัว-ชื่อสกุล/ย้ายที่อยู่)
(มีชื่อ+รายการบุคคลในทะเบียนบ้าน+ข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล)

The block contains three screenshots of a software interface. The first two are side-by-side, showing a fingerprint scanning process. Each screen displays a fingerprint being scanned, a green box for the scan result, and a photo of a woman. The third screenshot is larger and shows a dashboard with three user profiles, each with a photo and a green button below it.

ภาพใช้เพื่อประกอบการบรรยายเท่านั้น ห้ามเผยแพร่

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน

- พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช ๒๔๘๖
- พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๐๕
- พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖
 - (๑) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒
 - (๒) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“บัตร” หมายความว่า บัตรประจำตัวประชาชน

“ผู้ถือบัตร” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบัตร

“ทะเบียนบ้าน” หมายความว่า ทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

“เจ้าพนักงานออกบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานตรวจบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ และ มาตรา ๖ ตริ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๕ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎกระทรวงตามวรรคสอง ซึ่งมีบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่นให้ใช้บัตรประจำตัวนั้นแทนได้

ผู้ซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีและผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎกระทรวงจะขอมีบัตรก็ได้

(ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ปัจจุบัน)

การขอมีบัตร

ผู้มีสัญชาติไทย
อายุ ๗ - ๗๐ ปี
มีชื่อในทะเบียนบ้าน

ผู้มีสัญชาติไทย
อายุเกิน ๗๐ ปี
มีชื่อในทะเบียนบ้าน

ผู้มีสัญชาติไทย
เป็นบุคคลได้รับการยกเว้น
มีชื่อในทะเบียนบ้าน

ยื่นคำขอ...แล้วแต่กรณี - มีบัตร (ม.๖)/มีบัตรใหม่ (ม.๖ ตรี) /มีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตร (ม.๖ จัตวา)

มาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอต่อ พท. ภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่

- (๑) อายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์
- (๒) วันที่ได้สัญชาติไทย
 - สำหรับผู้ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด
 - หรือได้กลับคืนสัญชาติไทย
- (๓) วันที่นายทะเบียนเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
- (๔) วันที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

ระเบียบฯ

มาตรา ๖ ตรี ผู้ต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อ พท. ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่**บัตรเดิมหมดอายุ**

ผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่บัตรหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อ พท. ภายใน ๖๐ วัน ก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ

มาตรา ๖ จัตวา ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่หรือ**เปลี่ยนบัตร** แล้วแต่กรณี โดยยื่นคำขอต่อ... ภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่

- (๑) วันที่**บัตรหายหรือถูกทำลาย**
- (๒) วันที่**บัตรชำรุดในสาระสำคัญ**
- (๓) วันที่**แก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัว และชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน**

ผู้ถือบัตรผู้ใด**ย้ายที่อยู่**จะขอเปลี่ยนบัตรก็ได้

ระเบียบฯ

ค่าธรรมเนียม

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๖ ทวิ และ มาตรา ๖ ตริ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ทวิ บัตรให้ใช้ได้นับแต่วันออกบัตรและมีอายุแปดปีนับแต่วันเกิดของผู้ถือบัตรที่ถึงกำหนดภายหลังจากวันออกบัตร

บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต”

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๖ เบญจ ในกรณีที่มีเหตุสมควร รัฐมนตรีจะ ขยายกำหนดเวลา ตามมาตรา ๖ มาตรา ๖ ตรี หรือมาตรา ๖ จัตวา สำหรับ **ท้องที่ใด** หรือ **บุคคลใด** ก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖ ฉ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

“มาตรา ๖ ฉ การขอมีบัตรตามมาตรา ๖ และการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตุวา ของผู้มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี

- ให้เป็นหน้าที่ของ

(๑) บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือ

(๒) บุคคลซึ่งรับผิดชอบผู้นั้นอยู่ เป็นผู้ยื่นคำขอ

(๓) แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิบุคคลนั้นที่จะยื่นคำขอด้วยตนเอง”

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรตามมาตรา ๖ ผู้ซึ่งต้องมีบัตรตามมาตรา ๕ ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตร ต้องระวางโทษปรับ**ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท**

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการขอมีบัตรใหม่ตามมาตรา ๖ ตริ วรรคหนึ่ง หรือการขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตวา วรรคหนึ่ง ผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทนตามมาตรา ๖ ฉ แล้วแต่กรณี ไม่ยื่นขอมีบัตรใหม่ ต้องระวางโทษ**ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท**

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากผู้ซึ่งต้องมีบัตรหรือผู้ถือบัตรซึ่งมีอายุไม่ถึงสิบห้าปีได้ยื่นคำขอด้วยตนเองแล้ว ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทนตามมาตรา ๖ ฉ ไม่ต้องรับโทษ

สิ่งสำคัญก่อนการปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน

๑. คำสั่งแต่งตั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

- คำสั่งอำเภอ..เรื่องมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในที่ทำกรปกครองอำเภอ
- คำสั่งอำเภอ..เรื่อง แต่งตั้งรักษาราชการแทนนายอำเภอ หรือปฏิบัติราชการแทน

นายอำเภอ

(อำนาจการเปรียบเทียบปรับ)

- คำสั่งอำเภอ..เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เก็บรักษาและควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุตัวบัตร และวัสดุที่ใช้

ในการออกบัตร (ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๒๐๙ ลว ๓ มี.ค. ๔๙ เรื่อง มาตรการการบริหารการจัดทำบัตรฯ)

- คำสั่งอำเภอ..เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับ - ส่งเงินค่าธรรมเนียมและค่าปรับเกี่ยวกับ บัตรฯ

(ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๘๔๔๑ ลว ๑๒ ต.ค. ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติฯ)

๒. การลงทะเบียนผู้ปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำ ทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๕/๒

๓. หนังสือขอเบิกวัสดุตัวบัตรและวัสดุที่ใช้ในการออกบัตรฯ

(ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๒๐๙ ลว ๓ มี.ค. ๔๙ เรื่อง มาตรการการบริหารการจัดทำบัตรฯ)

๔. รายงานผลการออกบัตรประจำตัวประชาชน

(ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖๗)

ขั้นตอนการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

๑. การรับคำขอและตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เช่น สูติบัตร บัตรเดิม
๒. พิมพ์เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก หรืออ่านข้อมูลจากบัตรฯ
๓. ตรวจสอบประวัติการทำบัตรฯ จากฐานข้อมูลบัตร
๔. พิมพ์ลายนิ้วมือ (นิ้วหัวแม่มือซ้ายและขวา)
๕. ถ่ายรูปผู้มีบัตร (ระบบจะประมวลผลการเปรียบเทียบลายนิ้วมือและรูปถ่าย)
๖. บันทึกข้อมูลผู้มีบัตร ในเอกสาร บ.ป.๑
๗. สแกนคำขอมือบัตร (บ.ป. ๑) เอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณา และพิมพ์บัตร
๘. จัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือ (นิ้วชี้ขวา-ซ้าย) ไว้ในหน่วยความจำ (IC Chip)
๙. มอบบัตรให้กับผู้มีบัตร
๑๐. การบริหารจัดการบัตรที่เรียกคืนจากผู้ขอมือบัตร(แยกบัตรที่เก็บไว้ สนท./บัตรส่งคืน ปค.)
๑๑. การนำส่งเงินค่าธรรมเนียมและค่าเปรียบเทียบปรับ
๑๒. การรายงานการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

๑. การรับคำขอ การตรวจสอบหลักฐานเอกสาร

ภาพใช้เพื่อประกอบการบรรยายเป็นการภายในเท่านั้น ห้ามเผยแพร่

ระเบียบ ปค. ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔
และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้ขอมีบัตร” หมายความว่า ผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร
ประจำตัวประชาชน

“ผู้ถือบัตร” หมายความว่า ผู้ที่มีชื่อตัว ชื่อสกุลและรายการบุคคลปรากฏในบัตร
ประจำตัวประชาชน

“ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง” หมายความว่า รวมถึง คู่สมรส บุพการี และผู้สืบสันดาน
ของผู้ถือบัตร

“บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทน” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง
หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบผู้นั้นอยู่

“บุคคลผู้นำเชื้อถือ” หมายความว่า บุคคลใดๆ ซึ่งมีภูมิลำเนาที่อยู่แน่นอน
มีอาชีพมั่นคงและมีความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ขอมีบัตรเป็นอย่างดี อาจเกี่ยวข้องเป็น
ญาติกันหรือไม่ก็ได้

ระเบียบ ปค. ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔
(การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์)

ข้อ ๕๙ ในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรให้เจ้าหน้าที่เรียก

(๑) หลักฐานเอกสาร หรือสอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทน หรือ
สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

(๒) และดำเนินการตรวจรายการของผู้ขอมีบัตรกับรายการในฐานข้อมูล
การทะเบียนราษฎร

(๓) เมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกัน ให้จัดพิมพ์รายละเอียดลงในคำขอ บ.ป.๑ แล้ว
รวบรวมคำขอดังกล่าว พร้อมด้วยหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ระเบียบ ปค.ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔

(การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์)

ข้อ ๑๑ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายการของผู้ขอมีบัตรในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ว่ามีชื่อและรายการที่อยู่ในทะเบียนบ้านและให้เรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาจากผู้ขอมีบัตรดังนี้

๑. การขอมีบัตรครั้งแรก

- **อายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์**

ให้เรียกหลักฐาน..

(๑) สูติบัตร

(๒) กรณีไม่มี (๑) ให้เรียกเอกสารที่ทางราชการ ออกให้ อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สำเนาทะเบียนนักเรียน ใบสุทธิ ประกาศนียบัตร หนังสือเดินทาง ฯลฯ

(๓) กรณีไม่มี (๑) และ (๒) ให้สอบสวน

- บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทน หรือ
- เจ้าบ้าน หรือ บุคคลผู้นำเชื่อถือ

๑. การขอมีบัตรครั้งแรก

- เกินกำหนดระยะเวลาต้องมีบัตรและไม่ใช้กรณีเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ให้เรียกหลักฐาน..

(๑) สูติบัตร

(๒) หากไม่มี (๑)

- ให้เรียกเอกสารที่ทางราชการ ออกให้ อย่างไม่อย่างหนึ่ง เช่น สำเนาทะเบียนนักเรียน ใบสุทธิ ประกาศนียบัตร หนังสือเดินทาง ฯลฯ
- **และ** สอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทน หรือ เจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ

๒. การขอมีบัตรของบุคคลซึ่งได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน

- **กรณีแจ้งเกิดเกินกำหนด** ให้เรียกหลักฐาน

(๑) สูติบัตร

(๒) และสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ

- **การเพิ่มชื่อกรณีตกลำรวจ** ให้เรียกหลักฐาน

(๑) สำเนาทะเบียนบ้านที่ผู้นั้นเคยมีชื่ออยู่ก่อน หรือ

หลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี)

(๒) และสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ

๓. การขอมีบัตร เนื่องจาก**บัตรเต็มหมดอายุ**

- ให้เรียกหลักฐาน :- บัตรเต็มที่หมดอายุ

๔. การขอมีบัตรของบุคคลได้รับยกเว้น

- ให้เรียกหลักฐานแสดงการเป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร
- **ไม่ต้องเรียกหลักฐาน**แสดงการเป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตร

(๑) ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีร่างกายพิการเดินไม่ได้ หรือ

(๒) เป็นใบ้ หรือ

(๓) ตาบอดทั้งสองข้าง

๕ การขอมีบัตรของบุคคลซึ่งพ้นสภาพได้รับการยกเว้น

- ให้เรียกหลักฐานแสดงการพ้นจากสภาพได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตร

๖. การขอมีบัตรของบุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

- ให้สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้น่าเชื่อถือ

• กรณีผู้ขอมีบัตรเป็นครั้งแรก มีบิดามารดาเป็นบุคคลต่างด้าว

- ให้เรียกหลักฐานใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดาและมารดา

หากบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งถึงแก่ความตาย

- ให้เรียกเฉพาะใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของผู้ที่มีชีวิตอยู่

- และใบมรณบัตรของผู้ที่ถึงแก่ความตาย

หากบิดาและมารดาถึงแก่ความตายทั้งหมด

- ให้เรียกใบมรณบัตรของบิดาและมารดา

• กรณีเป็นผู้ได้รับสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ หรือขอกลับคืนสัญชาติไทย

- ให้เรียกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย หรือ

- หนังสือสำคัญแสดงการได้กลับคืนสัญชาติไทยแล้วแต่กรณี

๗. บัตรสูญหายหรือถูกทำลาย ให้เรียกหลักฐาน

(๑) การแจ้งความ “บัตรสูญหาย” หรือ “บัตรถูกทำลาย”

(๒) และหลักฐานเอกสารซึ่งมีรูปถ่ายของผู้ขอมิบัตร และเป็นเอกสาร
ที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง

(๓) กรณีไม่มี (๒) ให้สอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ แทน

๘. บัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญ ให้เรียก บัตรเดิมที่ชำรุด

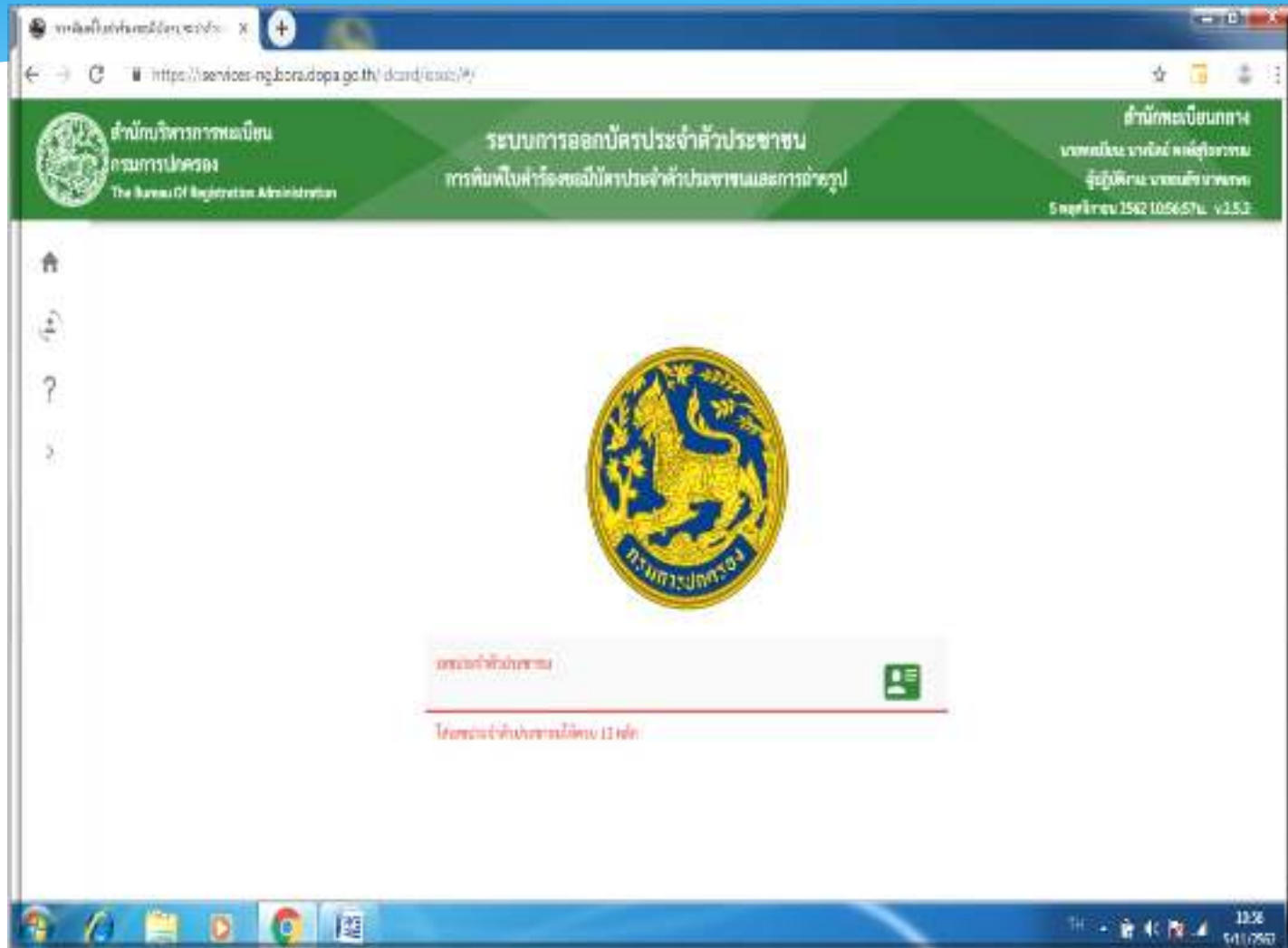
- หากบัตรนั้นชำรุดจนไม่สามารถพิสูจน์ตัวบุคคลหรือรายการในบัตรได้
 - ถ้าผู้ขอมิบัตรมีหลักฐานเอกสารซึ่งมีรูปถ่าย และเป็นเอกสารที่ทาง
ราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง มาแสดง ก็ให้งดเว้นไม่ต้องสอบสวน
เจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือ

๙. เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล

- ให้เรียก บัตรเดิม และ

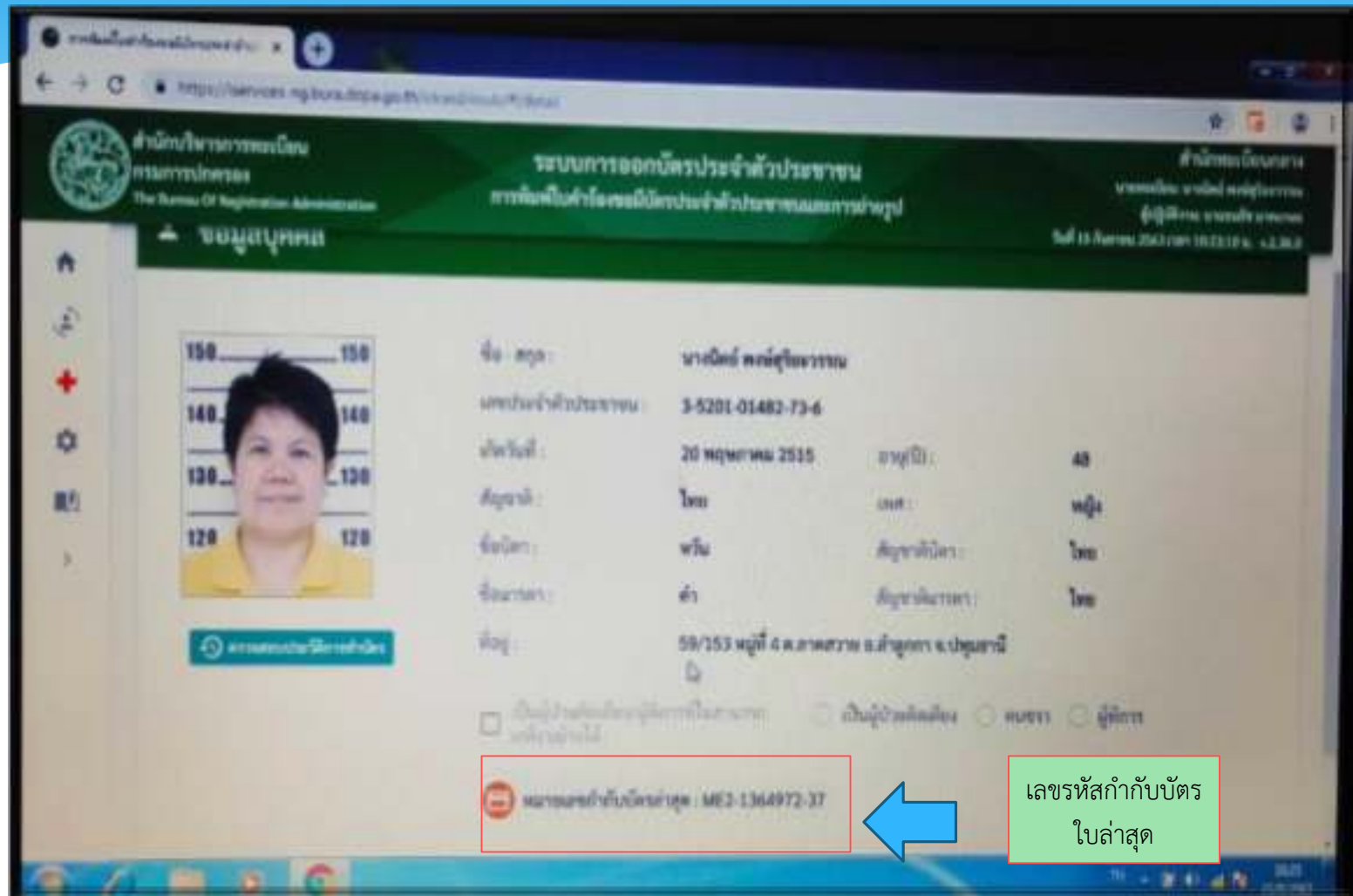
- หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล แล้วแต่กรณี

๒. พิมพ์เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก หรืออ่านข้อมูลจากบัตรฯ

ภาพใช้เพื่อประกอบการบรรยายเป็นการภายในเท่านั้น ห้ามเผยแพร่

๓. ตรวจสอบฐานข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน

ภาพใช้เพื่อประกอบการบรรยายเป็นการภายในเท่านั้น ห้ามเผยแพร่

การจัดทำบัตรฯของปลัดอำเภอ

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทางทะเบียนและบัตรฯ

๑. การรับแจ้ง รับคำร้อง หรือคำขอ..ทุกกรณี ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกระดับ ต้องตรวจสอบและยืนยันบุคคล โดยทำการตรวจสอบจากฐานข้อมูล ทางทะเบียนบัตรประจำตัวก่อนทุกครั้ง

(๑) เพื่อเป็นการยืนยันตัวบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่แจ้ง หรือร้องขอว่า เป็นคนเดียวกันกับบุคคลที่แจ้ง หรือที่ร้องขอหรือไม่

(๒) ให้บันทึกผลการตรวจสอบดังกล่าวไว้ในเอกสารรับแจ้ง คำร้อง หรือคำขอ แล้วแต่กรณี เพื่อเป็นหลักฐาน

(นส.มท ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙)

๒. ให้ตรวจสอบรายการทำบัตรเดิมของผู้ยื่นคำขอ..ภาพใบหน้า..

๓. ให้ตรวจสอบ เอกสารหลักฐานการขอมีบัตร...ของผู้ร้องแต่ละราย ด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยเฉพาะกรณี

(๑) กรณีบัตรหาย บัตรชำรุดในสาระสำคัญ และ

(๒) กรณีขอมีบัตรครั้งแรกของผู้มีอายุมาก หรืออายุเกิน ๒๐ ปี

(นส.มท ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๗)

แนวทางปฏิบัติในการออกบัตรประจำตัวประชาชน

การแก้ไขรายการในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร กรณีติดรูปสลับกัน

๑. ให้ตรวจสอบรายการขอมีบัตรของผู้ยื่นคำขอ จากฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ก่อนทุกครั้ง

๒. หากพบรายการขอมีบัตร มีการติดรูปถ่ายสลับกัน ตรวจสอบให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ยื่นคำขอเป็นเจ้าของรายการที่แท้จริงและมีการติดรูปถ่ายผู้อื่นไว้แทน รวบรวมหลักฐานส่งให้ ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

๓. ดำเนินการจัดทำบัตรให้กับเจ้าของรายการที่แท้จริง ทันที

*หากเกิดข้อร้องเรียนว่ามีการปฏิเสธรโดยไม่มีเหตุสมควร จะถือเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และต้องถูกพิจารณาโทษทางวินัย

(นส.กรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๗๓๗๐ ลว.๔ เมษายน ๒๕๕๕)

๔. สแกนลายพิมพ์นิ้วมือ (นิ้วหัวแม่มือซ้ายและขวา)

เลือกนิ้ว

มือข้างซ้าย

- นิ้วหัวแม่มือ
- นิ้วชี้
- นิ้วกลาง
- นิ้วนาฬิกา
- นิ้วก้อย
- นิ้วหัวแม่มือซ้าย
- ไม่มีชัดเจน
- ไม่มีนิ้ว

มือข้างขวา

- นิ้วหัวแม่มือ
- นิ้วชี้
- นิ้วกลาง
- นิ้วนาฬิกา
- นิ้วก้อย
- นิ้วหัวแม่มือขวา
- ไม่มีชัดเจน
- ไม่มีนิ้ว

ระบุสาเหตุ

ช่องหมายเหตุบันทึกข้อมูลตามข้อเท็จจริง

รูปลายพิมพ์นิ้วมือ

ภาพถ่ายใบหน้าปัจจุบัน

การพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขอ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การขอมิบัตร

- ให้ผู้ขอพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาและซ้าย เพื่อจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร

กรณี จัดเก็บลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือขวาและซ้ายไม่ได้

- ให้พิมพ์ลายนิ้วมืออื่นขวาและซ้ายในลำดับถัดไป

กรณี มีนิ้วใดนิ้วหนึ่งเหลือเพียงนิ้วเดียว หรือ สามารถจัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือได้เพียงนิ้วเดียว

- ให้จัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือง่ามเพียงนิ้วเดียวได้ แต่ต้องจัดเก็บ ๒ ครั้ง

กรณี ผู้ขอไม่มีนิ้วมือเหลืออยู่

- ให้ได้รับยกเว้นการพิมพ์ลายนิ้วมือ และให้บันทึกหมายเหตุไว้ในคำขอว่า “ไม่มีนิ้วมือ” หรือ

กรณี ไม่สามารถจัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือได้

- ให้บันทึกหมายเหตุไว้ในคำขอว่า “ไม่สามารถจัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือได้”

ถ่ายรูปเพื่อทำบัตร

รูปถ่ายของผู้ถือบัตรตาม (๒) ของวรรคหนึ่ง ต้องเป็น

- รูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก หรือแว่นตาสีเข้ม และ
- ไม่ใส่ผ้าคลุมหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ

เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยม
ในทางศาสนาของผู้ถือบัตร แต่ต้องเปิดให้เห็น
ใบหน้า หน้าผาก คิ้ว ตา จมูก ปาก และคาง

โดยรูปถ่ายจะปรากฏ

- เลขหมายคำขอตามข้อ ๗ วรรคสอง และ
- เลขแสดงส่วนสูงของผู้ถือบัตรที่มีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร

เว้นแต่ผู้ถือบัตรซึ่งมีส่วนสูงต่ำกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร หรือมีส่วนสูง
สูงกว่า ๑๙๐ เซนติเมตร จะไม่มีเลขแสดงส่วนสูงของผู้ถือบัตรก็ได้
ในกรณีดังกล่าว

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ บันทึกหมายเหตุ ไว้ในคำขอด้วย

ข้อ ๕๙ วรรค ๒ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร
ของผู้ที่เคยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติ
การทำบัตรภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรและทำการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้ว
มือผ่านทางระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์กับฐานข้อมูล
ทะเบียนบัตร เมื่อระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำ
บัตรของบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอ
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา โดยไม่ต้องเรียกหลักฐานเอกสารอื่นใดอีก

หมายเหตุ ระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๑ เมษายน ๒๕๖๑

หากผลการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ ไม่ผ่านการเปรียบเทียบด้วยระบบคอมพิวเตอร์กรณี

ตรวจสอบและพิจารณาเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร
กับลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอด้วยตนเอง เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน

กฎกระทรวงฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

ข้อ ๗ (๒) การขอมิบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตร ให้ผู้ขอพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาและซ้ายเพื่อเปรียบเทียบกับ ลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ หรือในกรณีที่มีการพิมพ์ลายนิ้วมืออื่นตาม (๑) ให้เปรียบเทียบกับลายพิมพ์นิ้วมือนั้น เพื่อยืนยันตัวบุคคล แต่ถ้าไม่ปรากฏลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเพิ่มเติมในคำขอ หากผลการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ทำบัตรได้ หากผลการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือไม่ผ่านการเปรียบเทียบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ ที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรกับลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอด้วยตนเองเพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน และในกรณีเช่นว่านี้หรือในกรณีไม่ปรากฏลายพิมพ์นิ้วมือในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่อาจเรียกเอกสารหลักฐานหรือสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแล้วแต่กรณี เพิ่มเติมได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ หากอนุญาตให้ทำบัตรได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกรหัสผ่านของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันการอนุญาตหากไม่อนุญาตให้ทำบัตรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยกเลิกรายการที่บันทึกไว้แล้วแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอทราบถึงเหตุผลที่ไม่อนุญาตให้ทำบัตร

ระบบแจ้งพบรายการบุคคลจากฐานข้อมูลอัตลักษณ์

สำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครอง
The Ministry Of Registration Administration

ระบบการออกบัตรประจำตัวประชาชน
การพิมพ์ใบแจ้งชื่อของบัตรประจำตัวประชาชนแบบทาง่ายรูป

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
กรมการทะเบียนราษฎร
สำนักพัฒนา บัตรทะเบียน-ข้อมูล
พ.ศ. ๒๕๖๒ 11/25/๖๒

ลายพิมพ์นิ้วมือ

ภาพถ่ายใบหน้า

รายการบุคคลที่พบ (ค้นหาด้วยลายพิมพ์นิ้วมือ)

ลายพิมพ์นิ้วมือที่สแกนเปรียบเทียบกับภาพเฝ้า:

6-7706-0001B-49-3
นางกอบเกียรติ ใจดีอะ
เพศ หญิง
คนไม่มีความเสียหาย

พนักงานเจ้าหน้าที่ระบบสารสนเทศ

กรมการทะเบียนราษฎร

ภาพถ่ายใบหน้าปัจจุบัน

ระเบียบ ปค. ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ (การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์)

ข้อ ๖๑ กรณีการขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรหายหรือบัตรถูกทำลายและผู้ยื่นคำขอไม่มีหรือไม่อาจแสดงหลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งมีรูปถ่ายผู้ขอมีบัตร และกรณีมีเหตุสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นว่าหลักฐานที่ผู้ขอมีบัตรนำมาแสดงไม่สามารถพิสูจน์ยืนยันบุคคลและคุณสมบัติของผู้ขอมีบัตรได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายการทำบัตรเดิมของผู้ขอมีบัตรจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตร เพื่อประกอบการพิจารณา

ในกรณีที่ฐานข้อมูลทะเบียนบัตรไม่ปรากฏรายการทำบัตรเดิมของผู้ขอมีบัตรหรือรายการทำบัตรเดิมรวมถึงภาพใบหน้าไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือหลักฐานที่ผู้ขอมีบัตรนำมาแสดง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาว่ารายการใดถูกต้อง โดยอาจเรียกหลักฐานเอกสารหรือสอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติมได้เท่าที่จำเป็นหากเชื่อได้ว่าหลักฐานที่ผู้ขอมีบัตรนำมาแสดงนั้นเป็นรายการที่ถูกต้องให้ดำเนินการจัดทำบัตรให้แก่ผู้ขอมีบัตร

ระเบียบ ปค. ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ (การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์)

ข้อ ๒๒ กรณีหลักฐานที่ผู้ขอมิบัตรนำมาแสดงและรายการทำบัตรเดิม
ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ไม่สามารถยืนยันบุคคลผู้ขอมิบัตรได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด
ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ระงับการจัดทำบัตร ยกเลิกคำขอ บ.ป.๑ และรายการขอ
มิบัตรที่บันทึกไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับเลขหมายคำขอนั้น โดยบันทึก
สาเหตุที่ไม่อาจดำเนินการได้ไว้ให้ชัดเจน ส่วนคำขอ บ.ป.๑ และหลักฐานเอกสาร
ที่เกี่ยวข้องให้แยกแฟ้มเก็บไว้ต่างหาก เมื่อมีเหตุเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าผู้ขอมิบัตร
รายนั้นมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้มีบัตรได้ ให้จัดทำบัตรให้โดยกำหนด
เลขหมายคำขอให้ใหม่

กรณีตามวรรคแรก หากพบว่าการขอมิบัตรในครั้งนั้นมีการทุจริต ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจเพื่อให้ดำเนินคดีกับ
ผู้ขอมิบัตรโดยเร็ว

การบันทึกข้อมูลผู้มีบัตร

จุดสำคัญที่ต้องตรวจสอบ คำขอมิบัตร บ.ป.๑

- (๑) ลายมือชื่อ ผู้ยื่นคำขอ
- (๒) ลายมือชื่อ ผู้รับคำขอ
- (๓) ลายมือชื่อ ผู้พิมพ์บัตร
- (๔) คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ “อนุญาต”
- (๕) ลายมือชื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่สั่งอนุญาต
- (๖) ลายมือชื่อ ผู้รับบัตร/ ลงเลขเลขรหัสกำกับบัตร
- (๗) ภาพใบหน้า (๘) ชื่อตัว- ชื่อสกุล ภาษาอังกฤษ
- (๙) การเลือกกรณีการขอมิบัตร กรณีบัตรชำรุดในสาระสำคัญ
โดยผู้ยื่นคำขอมิบัตร นำบัตรเก่ามาแสดง ถ้าหาก กดยืนยันแล้ว
ไม่สามารถแก้ไขกรณีได้

การสะกดชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาอังกฤษในหนังสือเดินทาง
แตกต่างจากในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)

นส.ปค. ที่ มท. ๐๓๐๙.๒/๒๑๐๘๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้แทนกรมการปกครองและผู้แทนกรมการกงสุล กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเคยทำหนังสือเดินทางแล้ว และ**ไม่เคย**ทำบัตร Smart Card

- ให้ใช้ชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาอังกฤษตามหนังสือเดินทางฉบับเดิม

๒. กรณี**ไม่เคย**ทำหนังสือเดินทาง และได้ทำบัตร Smart Card แล้ว

- ให้ใช้ชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาอังกฤษจากฐานข้อมูลบัตร Smart Card ของกรมการปกครอง

๓. กรณี**ไม่เคย**ทำหนังสือเดินทางและ**ไม่เคย**ทำบัตร Smart Card

- ให้ใช้ชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาอังกฤษตามแนวทางปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน

๔. กรณีที่พบว่าชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาอังกฤษในฐานข้อมูลที่จะใช้อ้างอิง เมื่ออ่านแล้วออกเสียงแตกต่าง

หรือผิดไปจากชื่อตัวและชื่อสกุลในภาษาไทยอย่างชัดเจน **จนอาจเกิดความเข้าใจผิดในการเรียกชื่อบุคคล**

- ให้หน่วยงานที่ตรวจพบปฏิบัติไปตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานนั้น แล้วแจ้งให้เจ้าของรายการนั้น

ติดต่อขอแก้ไขรายการชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาอังกฤษในเอกสารที่ผิดในโอกาสแรก

การตรวจสอบฐานข้อมูลการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

ส่งหนังสือแจ้ง ผู้ว่าราชการจังหวัด

๑. ขอให้จังหวัดแจ้งให้ นายอำเภอ กำกับดูแล และกำชับพนักงานเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน ให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๒. บัญชีคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ช่อง หมายเหตุ ๗ ช่อง

ช่องที่ ๑ ผู้รับคำขอ ไม่ลงลายมือชื่อ

ช่องที่ ๒ เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ ไม่ลงลายมือชื่อ

ช่องที่ ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ลงลายมือชื่อ

ช่องที่ ๔ ผู้ยื่นคำขอ ไม่เซ็นชื่อขอรับบัตร

ช่องที่ ๕ เจ้าหน้าที่ผู้รับเงิน ไม่ลงลายมือชื่อ

ช่องที่ ๖ ผู้รับรอง/ผู้สอบสวน/พยาน ไม่ลงลายมือชื่อ

ช่องที่ ๗ พบว่าในวันรับคำขอ พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ลงลายมือชื่ออนุญาต และเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอผลิตบัตรให้กับประชาชนผู้ยื่นคำขอมีบัตร แล้วต่อมาในภายหลัง พนักงานเจ้าหน้าที่มาลงลายมือชื่ออนุญาตและสแกนเก็บภาพเพิ่มเติม

๓. สำเนาภาพถ่ายคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน (คำขอ บ.ป.๑ ตามข้อ ๒)

ตัวอย่าง

ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติ

ตามระเบียบ หนังสือสั่งการเกี่ยวกับ

งานบัตรประจำตัวประชาชน

อย่างครบถ้วน

ที่ มท ๐๓๐๔.๔/๑๗๗๗๐๕

กรมการปกครอง
ถนนรัชฎาภิเศก กทม. ๑๐๒๐๐

สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอให้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย
เวียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๔.๔/ว ๕๐๐๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๔.๒/ว ๑๐๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีคำขอมมีบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๕ ฉบับ
๒. สำเนาภาพถ่ายคำขอมมีบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑๓๖ ฉบับ

ตามที่ กรมการปกครองแจ้งแนวทางการปฏิบัติในการจัดเก็บเอกสารการขึ้นภาพ (Scan) งานทะเบียนและ
บัตรประจำตัวประชาชนให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติ โดยปรับกระบวนการจัดเก็บ
เอกสารหลักฐานจากกระดาษเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการตรวจสอบและคัดรับรองเอกสาร นั้น

กรมการปกครองขอเรียนว่าได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารคำขอมมีบัตร (บ.ป.๑) จากระบบการ
ตรวจสอบข้อมูล และภาพถ่ายเอกสารทางทะเบียนของสำนักทะเบียนอำเภอขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่ามีกรปฏิบัติ
ไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย เช่น ประชาชนผู้ยื่นคำร้องไม่ลงลายมือชื่อในคำขอมมีบัตร เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมมีบัตร
ไม่ลงลายมือชื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ลงลายมือชื่อหรือลายมือชื่อไม่เหมือนกันในคำขอมมีบัตรหรือไม่อนุญาต
ในคำขอมมีบัตร หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับเงินค่าธรรมเนียม/ค่ารับบัตร ไม่ลงลายมือชื่อ ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวมีมูลที่อาจถูกกล่าวหา
ว่ากระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี
นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี
หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความอดทนเอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการและฐานไม่ปฏิบัติ
ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยขัดขืน
หรือหลีกเลี่ยง ตามมาตรา ๘๒(๒) (๑) (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอาจจะ
เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ ตามมาตรา ๘๒ ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยื่น กระทำผิดวินัยตามมาตรา ๘๔ แห่ง
บทบัญญัติเดียวกัน ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน เป็นไปตามกฎหมายด้วยความเรียบร้อย
ถูกต้อง และเกิดผลดีต่อทางราชการ จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้นายอำเภอ กำกับดูแล และกำชับพนักงานเจ้าหน้าที่
และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชนให้ปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องอย่าง
เคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร ชิตชนกนารถ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนส่งเสริมการทะเบียนและบัตร
โทร ๐-๒๕๙๙๓-๙๐๓๐ โทรสาร ๐-๒๕๙๐๖-๙๓๕๖

กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ลงลายมือชื่อ ใน บ.ป.๑

ยินยอมให้รหัสผ่านของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกบัตร

๑. ไม่ลงลายมือชื่ออนุญาตในคำขอ บ.ป.๑ แต่ดำเนินการถ่ายรูป และออกบัตรให้ผู้ยื่นคำขอ **ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตาม**

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัว ประชาชน พ.ศ.พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) นส.ปค. ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๘๔๔๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐

๒. การยินยอมให้รหัสผ่านของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกบัตร

อาจเป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่รักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๘๔ (๖) แห่งพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

พฤติการณ์ดังกล่าวมีมูลที่ควรถูกกล่าวหาว่า**กระทำความผิดวินัย**
ตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

- (๑) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ
ของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และ
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และ
- (๓) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ
ด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาผลประโยชน์แก่ทางราชการ
- (๔) ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบ
ด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยขัดขึ้นหลักเสียง
ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๓) (๔) แห่ง พ.ร.บ.ฉบับเดียวกัน
- (๕) การยินยอมให้รหัสผ่านของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกบัตร
ก็อาจเป็นการกระทำความผิดวินัยฐานไม่รักษาความลับของทางราชการ
ตามมาตรา ๘๒ (๖) แห่ง พ.ร.บ.ฉบับเดียวกัน

เรียกบัตรเดมคีนจากผู้ขอ

ข้อ ๘ ในการออกบัตรสำหรับบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์
เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ ๗ แล้ว

- ให้พิมพ์รายการลงในบัตร เคลือบบัตรด้วยวัสดุป้องกันการ
ปลอมแปลงและมอบบัตรให้แก่ผู้ขอ

การออกบัตรตามวรรคหนึ่ง ในกรณีบัตรเดมคีนหมดอายุหรือ
บัตรชำรุดในสาระสำคัญ หรือในกรณีที่ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล
หรือเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล หรือเปลี่ยนที่อยู่

ก่อนมอบบัตรแก่ผู้ขอ

- ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ **เรียกบัตรเดมคีน** จากผู้ขอด้วย

นส.ปค. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๔/๑๓๔๙๙ ลว. ๒๒ ก.ค. ๒๕๕๘

ขั้นตอนการปฏิบัติการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนแบบใหม่

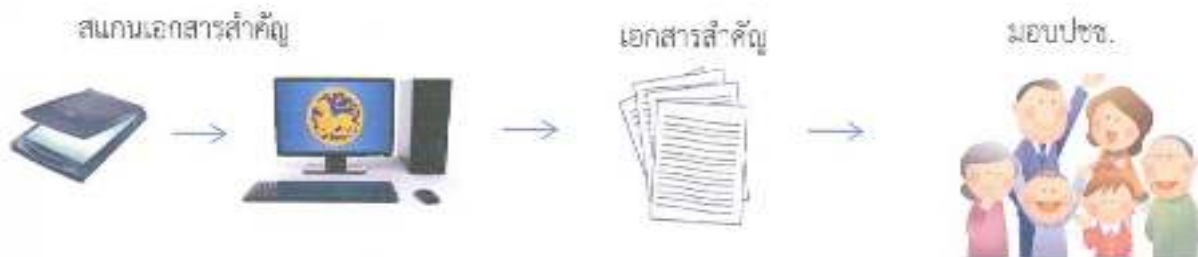
๑. ขั้นตอนอนุมัติคำร้อง

๒. ขั้นตอนการออกใบสำคัญ

๓. ขั้นตอนการเก็บเอกสารสำคัญ

จัดเก็บพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ในหน่วยความจำ (IC Chip)

เก็บได้ปกติ

- ลายนิ้วชี้ขวาและซ้าย
ของผู้ขอ

เก็บไม่ได้

๑. เก็บลายนิ้วชี้ขวาและซ้ายของผู้ขอไม่ได้
- ให้พิมพ์ลายนิ้วมืออื่นขวาและซ้ายในลำดับถัดไป

๒. สามารถจัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือได้เพียงนิ้วเดียว

๓. มีนิ้วใดนิ้วหนึ่งเหลือเพียงนิ้วเดียว

- ให้จัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมืองดังกล่าวเพียงนิ้วเดียวได้ แต่ต้องจัดเก็บ ๒ ครั้ง

๔. ผู้ขอไม่มีนิ้วมือเหลืออยู่ หรือหากไม่สามารถจัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือได้

- แจ้งรหัสบุคคล ตามที่กรมการปกครองกำหนดให้ผู้ขอทราบ”

หมายเหตุ :- กรณีจัดเก็บไม่ได้ ให้บันทึกในช่อง “บันทึกเพิ่มเติม” สาเหตุที่เก็บ
ไม่ได้ตามข้อเท็จจริง แล้วแต่ละกรณี

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๙ ผู้ถือบัตรผู้ใดเสียสัญชาติไทยเมื่อใด **ไม่ว่าด้วยเหตุใด**

- ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะใช้บัตรนั้นทันที และ
- ต้องส่งมอบบัตรนั้นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ แห่งท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เสียสัญชาติไทย

มาตรา ๑๓ ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทยผู้ใด

(๑) **ไม่ส่งมอบบัตร**หรือใบรับหรือใบแทนใบรับตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) **ใช้หรือแสดงบัตร**หรือใบรับหรือใบแทนใบรับ ซึ่งตนหมดสิทธิใช้ตาม ม. ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๕๓ ผู้ถือบัตรซึ่งเสียสัญชาติไทย **ไม่ว่ากรณีใด ๆ**

- ย่อมหมดสิทธิใช้บัตร และ
- จะต้องมอบบัตรคืนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ซึ่งตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน **ในวันที่เสียสัญชาติไทย**

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๗/๑ ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง จะขอตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับบัตร และ จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขอตรวจหลักฐาน รายการ
หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

ตาม

กฎกระทรวง การขอตรวจหลักฐาน รายการ
หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

พ.ศ. ๒๕๕๕

กฎกระทรวง

การขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“**คำขอ**” หมายความว่า คำขอเพื่อตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตร เพื่อถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลดังกล่าว

“**ข้อมูลเกี่ยวกับบัตร**” หมายความว่า

- (๑) รายการและภาพผู้ถือบัตรที่ปรากฏอยู่บนบัตร
- (๒) ข้อมูลตามที่ปรากฏในแบบ บ.ป.๑
- (๓) คู่ฉบับใบรับหรือคู่ฉบับใบแทนใบรับ
- (๔) ลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ถือบัตร

“**ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง**” หมายความว่า รวมถึง คู่สมรส บุพการี และผู้สืบสันดานผู้ถือบัตร

ข้อ ๒ ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจะขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรหรือจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลดังกล่าว ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในวันเวลาราชการ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักบริการที่ ๑ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตั้งอยู่ที่วังไชยา ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และสำนักบริการที่ ๒ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตั้งอยู่ที่อาคารกรมการปกครอง คลอง ๙ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

(๒) ที่ทำการปกครองจังหวัด ทุกจังหวัด

(๓) สำนักงานปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

(๔) ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ และสำนักงานเขตทุกแห่ง

(๕) ศาลาว่าการเมืองพัทยา

(๖) สำนักงานหรือที่ทำการของ อปท. ที่เจ้าหน้าที่ของ อปท. นั้นได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

(๗) สถานที่อื่นที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ข้อ ๓ **การยื่นคำขอ**ตามข้อ ๒ ให้ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงแสดงบัตรของตน หรือในกรณีที่ไม่มีบัตรให้ผู้ยื่นแสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดที่มีกฎหมายรับรองซึ่งต้องมีรูปถ่ายและสามารถแสดงตนได้ รวมทั้งแสดงหลักฐานการเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง

ใน**กรณีผู้รับมอบอำนาจ**จากผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงเป็นผู้ยื่นคำขอ นอกจากต้องแสดงหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้รับมอบอำนาจแสดงบัตรของตนและเอกสารการมอบอำนาจประกอบด้วย ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าหลักฐานหรือเอกสารตามวรรคหนึ่งและวรรคสองยังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอ จะสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงจนชัดเจนว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงก็ได้

หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ยื่นคำขอไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ให้แจ้งคำสั่งและเหตุผลที่ไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบ โดยให้แจ้งให้ทราบถึงสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองด้วย

ข้อ ๔ คำขอตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด

(ประกาศกรมการปกครอง เรื่องกำหนดแบบคำขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน (วันที่ ๑๙ ก.ย. ๒๕๖๑))

ประกาศกรมการปกครอง

เรื่อง กำหนดแบบคำขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

.....

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบให้หน่วยงานราชการไทยจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ ๒ ภาษา เพื่อใช้อำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ ในการนำแบบรับรองข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน (บ.ป.๔) ไปแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง คำขอ และการพิจารณาหรือดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงการตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ กรมการปกครอง จึงยกเลิกประกาศกรมการปกครอง เรื่อง กำหนดแบบคำขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ และออกประกาศกรมการปกครอง เรื่อง กำหนดแบบคำขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนใช้แทน ปรากฏตามท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

คำขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เลขประจำตัวประชาชน - - - - ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

มีความประสงค์ ตรวจหลักฐาน

ถ่ายเอกสาร คัดและรับรองสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

บัตรของตนเอง

บัตรของบุคคลอื่น ชื่อ.....

เลขประจำตัวประชาชน - - - - มีความเกี่ยวพันเป็น.....

ฉบับภาษาไทย จำนวน.....ฉบับ ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน.....ฉบับ

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารแสดงความเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงตามที่ทางราชการกำหนดมาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

เรียน พนักงานเจ้าหน้าที่

มีผู้ยื่นคำขอ

ตรวจหลักฐาน

ถ่ายเอกสาร คัดและรับรองสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตร

ประจำตัวประชาชนตามเลขคำขออนุญาตให้ทำบัตร

- -

ตรวจสอบหลักฐานแล้ว ปรากฏว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติ ดังนี้

เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง เห็นควรอนุมัติ

ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง เห็นควรไม่อนุมัติ แล้วแจ้งให้ผู้ขอทราบ

อื่น.....

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำสั่ง

อนุมัติ

เก็บค่าธรรมเนียมการขอคัดและรับรอง

สำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตร ฉบับละ ๑๐ บาท

จำนวน.....ฉบับ รวมเป็นเงิน.....บาท

ไม่เก็บค่าธรรมเนียม

ไม่อนุมัติ (เหตุผล)

.....

.....

(ลงชื่อ).....พนักงานเจ้าหน้าที่

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๓๖ ลงวันที่ ๑ ก.พ. ๒๕๓๘ เรื่อง ผู้มีส่วนได้เสียในการขอคัดสำเนารายการบัตรประจำตัวประชาชน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนมาก ที่ อส ๐๐๑๗/๑๕๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ เรื่อง ผู้มีส่วนได้เสียในการคัดสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

๑. ผู้ยื่นคำร้องขอตรวจ หรือคัดสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรฯ จะต้องเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียกับบัตรเลขหมายที่ขอตรวจหรือคัดสำเนา โดยตรงเท่านั้น

๒. กรณีนำไปใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับคดีความ ขอตรวจหรือคัดสำเนาของบุคคลอื่น และผู้อื่น และผู้ยื่นคำร้อง ไม่มีเอกสารเกี่ยวกับคดีมาแสดง เช่น สำเนาคำฟ้อง สำเนาหมายจับ สำเนาตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน เป็นต้น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ สอบสวนข้อเท็จจริง แล้วบันทึกถ้อยคำผู้ยื่นคำร้องดังกล่าวให้ปรากฏชัดถึงการเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะนำสำเนารายการบัตรฯ ของบุคคลอื่นไปใช้เพื่อประโยชน์แก่รูปคดีอย่างไร กรณีดังกล่าวนี้

ทนายความจะดำเนินการแทนมิได้

หนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๗๑๖๕ ลงวันที่ ๒๓ ก.ค. ๒๕๕๕ เรื่อง การขอคัดค้านการขอคัดสรรและรับรองสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

อ้างถึง หนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๕๐๖๕ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง การขอคัดสรรและรับรองสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

เนื้อเรื่องย่อ นายความฝ่ายโจทก์ขอคัดและรับรองสำเนารายการบัตรฝ่ายจำเลย เพื่อใช้ชี้ตัวนำจับกุมจำเลยตามคำพิพากษาถึงที่สุด และศาลออกหมายจับแล้ว

ปก.พิจารณา

๑. การขอตรวจ หรือคัดและรับรองข้อมูลเกี่ยวกับบัตรตามกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงเท่านั้น

๒. นายตามใบแต่งตั้งนายได้ว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ แทนคู่ความในเรื่องนั้น เมื่อคดีถึงที่สุด อำนาจว่าความและดำเนินการใดๆ แทนตัวความถึงที่สุดในคดีนั้นแล้ว

๓. หมายจับที่ออกโดยศาลนั้นมีหมายถึงผู้บัญชาการตำรวจนครบาลให้จับตัวผู้ต้องหาและส่งให้ศาล จึงมิใช่หน้าที่ของนายความโจทก์ในการติดตามผู้กระทำความผิดไปส่งให้ศาล เพื่อจะได้ดำเนินการตามกฎหมาย

สรุป นายความโจทก์ จึงไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการขอคัดและรับรองรายการผู้ต้องหาดังกล่าวได้

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มข้อความนี้เป็นมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒ ผู้ใดเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูลที่บันทึกไว้ในหน่วยความจำตามมาตรา ๗/๑ อันมิใช่ข้อมูลทั่วไปที่ปรากฏอยู่บนบัตรตามมาตรา ๗ โดยมีได้รับความยินยอมจากผู้ถือบัตร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยตามมาตรา ๑๐ หรือตามคำสั่งศาล หรือเข้าถึงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลนั้นในการปฏิบัติหน้าที่

กฎกระทรวงค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียม

กฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียม เกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

- (๑) การออกบัตรในกรณีบัตรหายหรือถูกทำลาย บัตรชำรุด
หรือแก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน
หรือย้ายที่อยู่ ตามมาตรา ๖ จัตวา **ฉบับละ ๑๐๐ บาท**
- (๒) การออกใบแทนใบรับ ฉบับละ ๑๐ บาท
- (๓) การขอคัดและรับรองสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับบัตร ฉบับละ ๑๐ บาท

กฎกระทรวงค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียม

๒. ยกเว้นค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒ (๑)

ร.ม.ท. ประกาศให้เขตท้องที่ใดเป็นเขตประสบภัยพิบัติ ให้ผู้ซึ่งต้องมีบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตรตามมาตรา ๖ จัตุวา ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่นั้น และมายื่นคำขอภายในกำหนดเวลา ตามมาตรา ๖ จัตุวา หรือภายในกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีขยาย ตามมาตรา ๖ เบญจ ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒ (๑)

ไม่เสียค่าธรรมเนียม

๑. การแก้ไขรายการนำหน้านาม ในทะเบียนบ้าน
๒. ผู้ที่อายุเกิน ๗๐ ปีและผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมาย
(กรณีขอมีบัตรครั้งแรก/พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น ม.๖(๔))
๓. ผู้ที่ถือบัตร ใบรับ หรือใบแทนใบรับ **ซึ่งยังไม่หมดอายุ**
ประสงค์จะมีบัตรใหม่ตาม พ.ร.บ.นี้
 - พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๓ (มาตรา ๕ วรรคสี่ ประกอบมาตรา ๖ (๑) - (๔)) และมาตรา ๑๕
 - กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตรฯ พ.ศ. ๒๕๕๙
 - นส. มท ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๓๖๓๕ ลงวันที่ ๒๕ ต.ค. ๒๕๕๗
(“ด.ช” เป็น “นาย” หรือ “ด.ญ.” เป็น “น.ส.”)

การยกเลิกรายการบัตร

๑. การขอมีบัตรใหม่ (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๔๒)

กรณี ไม่ปรากฏลายพิมพ์นิ้วมือในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร

อนุญาต :- บันทึกรหัสผ่านพนักงานเจ้าหน้าที่ยืนยันการอนุญาต

ไม่อนุญาต :- ยกเลิกรายการที่บันทึกไว้

:- แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอทราบถึงเหตุผล

๒. กรณี หลักฐานที่ผู้ขอมีบัตรนำมาแสดง และรายการทำบัตรเดิมในฐานข้อมูล

ทะเบียนบัตร ไม่สามารถยืนยันบุคคลผู้ขอมีบัตรได้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ (ระเบียบฯ ข้อ ๖๒)

(๑) ยกเลิกคำขอ บ.ป.๑ และรายการที่บันทึกไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

(๒) บันทึกสาเหตุที่ไม่อาจดำเนินการได้ไว้ให้ชัดเจน

(๓) จัดเก็บ บ.ป.๑ และหลักฐานเอกสาร แยกแฟ้มเก็บไว้ต่างหาก

๓. กรณี **บัตรไม่ถูกต้อง** เช่น - รูปถ่ายสลับตัว หรือ รายการชื่อตัวชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิด ไม่ถูกต้อง (ระเบียบฯ ข้อ ๖๔ วรรคสอง)

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ (ภายในสิ้นวันทำการนั้น)

(๑) ยกเลิก คำขอ บ.ป.๑ และรายการที่บันทึกไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

(๒) บันทึกสาเหตุของการยกเลิกไว้ให้ชัดเจน

(๓) ออกบัตรใหม่ และกำหนดเลขหมายคำขอใหม่

(๔) บัตรเดิมไม่ถูกต้องให้เจาะรูเพื่อมิให้สามารถนำบัตรนั้นไปใช้ได้อีก

การยกเลิกหรือจำหน่ายรายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

วิธีการจำหน่ายหลักฐานเอกสารที่ต้องจำหน่ายกรณีทุจริต

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ บันทึกรายงานนายอำเภอ ปลัดเทศบาล

- ขออนุมัติแจ้งความดำเนินคดี
- ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยและ
- ส่งจำหน่ายหลักฐานเอกสารทางทะเบียน

(๒) เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว สั่งจำหน่ายหลักฐานทางทะเบียน

๒.๑ หลักฐานเอกสารที่ต้องจำหน่าย **ที่เป็นกระดาษ**

(๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ใช้ปากกาถูกลิ้นสีแดง

เขียนข้อความลงบนหลักฐานเอกสารที่ต้องจำหน่าย นั้นว่า

“จำหน่ายเนื่องจาก (สวมตัว, บุคคลต่างด้าว, อื่น ๆ)

แจ้งความดำเนินคดีตาม ปจว.ที่....ลงวันที่...”

(๒) ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๓) **ห้ามมิให้**ใช้น้ำยาลบความผิดข้อความในเอกสารดังกล่าว

โดยเด็ดขาด

๒.๒ หลักฐานเอกสารที่ต้องจำหน่าย ที่บันทึกในระบบคอมพิวเตอร์

- ตรงช่อง “บันทึกเพิ่มเติม” :-

บันทึกเลขหนังสือ และ วันที่ออกหนังสือที่อนุมัติให้ยกเลิกหรือจำหน่าย เช่น “จำหน่ายตามบันทึก (อำเภอ/เทศบาล) ที่ กท.../...ลงวันที่...”

- ตรงช่อง “สาเหตุการยกเลิก” :-

บันทึกสาเหตุ และ ที่มาของการจำหน่ายหลักฐานเอกสาร เช่น “คนต่างด้าวสวมตัว หรือแสดงเอกสารเท็จ” เป็นต้น

๓. การรายงานการจำหน่ายหลักฐานเอกสารที่ต้องจำหน่าย

๓.๑ ให้อำเภอ/เทศบาล :- ทำรายงานผลการจำหน่ายหลักฐานเอกสาร (เรื่องทั้งหมด สำเนาภาพถ่ายคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) เลขหมายที่มีการทุจริต และสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี) ให้จังหวัด

๒.๓.๒ จังหวัด สำเนาเรื่องทั้งหมดรายงาน มท. โดยทันที

หนังสือสั่งการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่เกี่ยวข้อง

- (๑) หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๕๐๕
ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่อง การยกเลิกหรือจำหน่าย
รายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๑๗๔
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๓๗ เรื่อง การจำหน่ายรายการ
เกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน
- (๓) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓
ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางดำเนินการ
กรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

การจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

- การเก็บคำขอ บ.ป.๑ ที่ได้ออกบัตรแล้ว (ร.ข.๔๓)
 - **เพิ่มเก็บเล่มหนึ่งสำหรับคำขอจำนวน ๒๐๐ ฉบับ**
 - (๑) แยกเก็บเป็นแฟ้มเรียงตามปีปฏิทินที่ออกบัตร และเลขหมายคำขอตามลำดับก่อนหลัง และ
 - (๒) สันแฟ้ม ให้ระบุเลขหมายคำขอเริ่มต้นและเลขสุดท้ายไว้ที่สันปกแฟ้ม
- การเก็บบัตรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคืน หรือเรียกคืนมาทุกกรณี (ร.ข.๔๔)
 - (๑) จำหน่ายโดยการเจาะรูบนตัวบัตร ต่อหน้าผู้ขอมีบัตร และ
 - (๒) จัดเก็บรวบรวมไว้ให้สะดวกต่อการค้นหาและตรวจสอบ

แฟ้มงานบัตรประจำตัวประชาชน

๑. แฟ้มคำสั่งแต่งตั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

- คำสั่งอำเภอ..เรื่องมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในที่ทำกรปกครองอำเภอ
- คำสั่งอำเภอ..เรื่อง แต่งตั้งรักษาราชการแทนนายอำเภอ หรือปฏิบัติราชการแทนนายอำเภอ (อำนาจการเปรียบเทียบปรับ)
- คำสั่งอำเภอ..เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เก็บรักษาและควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุตัวบัตรและวัสดุที่ใช้ในการออกบัตร (ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๒๐๙ ลว ๓ มี.ค. ๔๙ เรื่อง มาตรการการบริหารการจัดทำบัตรฯ)
- คำสั่งอำเภอ..เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับ – ส่งเงินค่าธรรมเนียมและค่าปรับเกี่ยวกับบัตรฯ (ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๘๔๔๑ ลว ๑๒ ต.ค. ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติฯ)

๒. แฟ้มลงทะเบียนผู้ปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๕/๒

๓. แฟ้มหนังสือขอเบิกวัสดุตัวบัตรและวัสดุที่ใช้ในการออกบัตรฯ (ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๒๐๙ ลว ๓ มี.ค. ๔๙ เรื่อง มาตรการการบริหารการจัดทำบัตรฯ)

๔. แฟ้มรายงานผลการออกบัตรประจำตัวประชาชน

(ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖๗)

เพิ่มงานบัตรประจำตัวประชาชน

๕. เพิ่มคำขอมีบัตร มีบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตร (บ.ป.๑)

(ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔๓)

๖. เพิ่มแบบบันทึกการรับแจ้งเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนสูญหายหรือ
ถูกทำลาย (บ.ป.๗) (ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๖)

๗. เพิ่มบันทึกเปรียบเทียบและบันทึกถ้อยคำผู้ต้องหา

(ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๘)

๘. เพิ่มรายงานผลการเบิกบัตร - รับคืนบัตร

(ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๒๐๙ ลว ๓ มี.ค. ๔๙ เรื่อง มาตรการการบริหารการจัดทำบัตรฯ)

๙. เพิ่มรับ - ส่งเงินค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตรและค่าปรับ

๑๐. เพิ่มการขอคัดและรับรองสำเนาหลักฐานรายการเกี่ยวกับบัตร

๑๑. เพิ่มการการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

• อายุการเก็บเอกสารเกี่ยวกับบัตร

ข้อ ๔๖ เอกสารเกี่ยวกับบัตรดังต่อไปนี้ (เริ่ม ๑ เมษายน ๒๕๖๑) (ระเบียบเดิม ปี ๒๕๕๒)

ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

- (๑) บัตรที่ได้รับคืน หรือเรียกคืนจากผู้ขอมีบัตร มีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรทุกกรณี
- (๒) คำขอ บ.ป.๑
- (๓) ใบรับ และใบแทนใบรับ รวมถึงคู่มือ

ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

- (๑) คำขอ บ.ป.๑ ที่มีการจัดทำบันทึกการสอบสวน และ
- (๒) คำขอ บ.ป.๑ ที่มีการจัดทำหลักฐานเอกสารประกอบการพิจารณาจัดทำบัตร

ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

- (๑) ข้อมูลรายการเกี่ยวกับบัตรที่จัดเก็บในไมโครฟิล์ม หรือ
- (๒) ข้อมูลรายการเกี่ยวกับบัตรที่จัดเก็บในระบบฐานข้อมูลทะเบียนบัตรฯ

จัดทำหนังสือเสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด...

ปลัดกรุงเทพมหานคร/อธิบดีกรมการปกครอง/ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
เพื่อขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัว
ประชาชน (ตามระเบียบข้อ ๔๗ - ๕๐)

(๑) บัญชีสำรวจรายการเอกสารบัตรที่ขอทำลาย ประจำปี พ.ศ.....

(๒) คำสั่งจังหวัด...

กรุงเทพมหานคร/กรมการปกครอง/กระทรวงการต่างประเทศ ประกอบด้วย

๒.๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นประธานกรรมการ

๒.๒ ข้าราชการอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน เป็นกรรมการ

โดยแต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่

ระดับชำนาญงานขึ้นไป หรือ

เทียบเท่าขึ้นไป

คณะกรรมการทำลายเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ให้มีหน้าที่

๑. ควบคุมการทำลายเอกสารเกี่ยวกับบัตร

ซึ่งผู้มีอำนาจอนุมัติให้ทำลายได้แล้ว โดยการเผา หรือวิธีการอื่นใด
ที่จะไม่ให้เอกสารนั้น อ่านเป็นเรื่องได้ หรือสามารถนำกลับมาใช้อีกได้ และ

๒. ทำบันทึกลงนามร่วมกันเสนอรายงานผลต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

เมื่อทำลายเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการทำลายเอกสาร
ทำบันทึกลงนามร่วมกันเสนอรายงานผลต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่

ผู้ว่าราชการจังหวัด...../ปลัดกรุงเทพมหานคร

อธิบดีกรมการปกครอง/ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

แล้วแต่กรณีเพื่อทราบ

จบการนำเสนอ

ขอบคุณครับ